

KAIP RASTI INFORMACIJOS RAŠTO DARBUI?

parengė: vyr. bibliotekininkas
Albertas Olechnovičius
alex@mrui.eu
MRU biblioteka

2026

Tikslas

Supažindinti su informacijos šaltinių paieška pagrindiniuose MRU, Lietuvos ir užsienio elektroniniuose mokslinės informacijos ištekluose.

Turinys

1. Reikšminiai=raktiniai žodžiai
2. Užklauso formulavimas
3. Informacijos šaltinių paieška
4. MRU mokslinės informacijos ištekliai:
 - a) MRU virtuali biblioteka
 - b) prenumeruojamos duomenų bazės
 - c) MRU institucinė talpykla
5. eLABa - Lietuvos akademinė elektroninė biblioteka
6. LNB ištekliai
7. Atvirosios prieigos ištekliai
8. Mokslinės informacijos paieškos sistemos
9. Paslaugos ir pagalba MRU bibliotekoje
10. Bibliografinių įrašų tvarkymo programos

Reikšminiai=raktiniai žodžiai

- Reikšminių žodžių sąrašo sudarymą pradedame nuo temos pavadinimo ir susijusių aspektų.
- Sinonimai. Susiję terminai.
- Visas pavadinimas. Trumpinys.
- Bendras pavadinimas. Mokslinis pavadinimas.
- Vienaskaita. Daugiskaita.
- Raktinių žodžių vertimas į kitas kalbas.
- Tezaurai – kontroliuojami žodynai (kruopščiai atrinktų ir prasminiais ryšiais susietų terminų sąrašas). Nauda.

Reikšminiai=raktiniai žodžiai

Reikšminis žodis	<i>teisėtas, vadovas</i>
Sinonimai, susiję žodžiai	<i>legalus OR įstatymiškas, viršininkas OR lyderis OR vadas OR direktorius</i>
Visas pavadinimas	<i>Mykolo Romerio universitetas, <u>European Union</u>, <u>Hypertext Markup Language</u></i>
Trumpinys	<i>MRU, EU, HTML</i>
Bendras pavadinimas	<i>tikrinis baravykas, baltasis lokys, gripas</i>
Mokslinis pavadinimas (lotyniškai)	<i><u>boletus edulis</u> (lot.), <u>ursus maritimus</u> (lot.), <u>influenza</u> (lot.)</i>
Vienaskaita	<i>žmogus, <u>person</u> OR man OR <u>human</u></i>
Daugiskaita	<i>žmonės, <u>people</u></i>
Reikšminis žodis	<i>Skype</i>
Sulietuvinimas	<i><u>Skaipas</u> OR Skype programa</i>

Reikšminiai=raktiniai žodžiai

Reikšminių žodžių paieška tezauruose

Tezauras – kontroliuojamas žodynas, kuriame terminai yra kruopščiai atrinkti ir susieti prasminiais ryšiais.

Tezaurai:

EUROVOC

UNESCO thesaurus

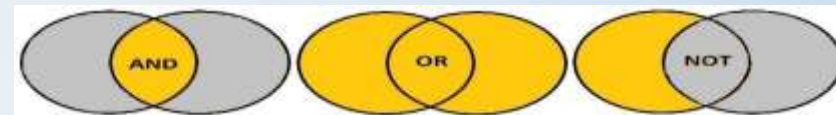
ELSST thesaurus

European Education Thesaurus (EET)

MeSH (Medical Subject Headings)

Užklauso formulavimas

Loginiai jungtukai

AND (liet. *ir*) – dažniausiai naudojamas loginis jungtukas, mažinantis paieškos rezultatų kiekį. Paieškos eilutėje šiuo loginiu jungtuku galima jungti 2 ar daugiau reikšminių žodžių ar frazių. Išplėstoje paieškoje, esant 2 ar daugiau paieškos eilučių, jos gali būti jungiamos šiuo loginiu jungtuku.

Studentas paprastos paieškos būdu MRU bibliotekos elektroniniame kataloge ieško informacijos šaltinių apie Lietuvos istoriją. Tai reiškia, kad jam reikia šaltinių ne tik apie Lietuvą, bet ir apie jos istoriją. Paieškos lauke vardininko linksnyje reiktų įvesti [Lietuva AND istorija](#) ir pasirinkti požymį „Įrašo žodis“. Paieškos rezultatuose bus visi bibliotekoje esantys šaltiniai apie Lietuvos istoriją.

OR (liet. *arba*) – ne taip dažnai naudojamas loginis jungtukas kaip pirmasis, bet labai naudingas, kai rašto darbo tema yra nauja ir nėra daug informacijos šaltinių ta tema – didina paieškos rezultatų kiekį. Paieškos eilutėje šiuo loginiu jungtuku galima jungti 2 ar daugiau reikšminių žodžių ar frazių. Išplėstoje paieškoje, esant 2 ar daugiau paieškos eilučių, jos gali būti jungiamos šiuo loginiu jungtuku.

Studentas išplėstos paieškos būdu MRU bibliotekos elektroniniame kataloge ieško informacijos šaltinių apie Lietuvos istoriją ir politiką. Taupydamas laiką jis neatlieka 2 užklausų atskirai: pirmą, ieškodamas šaltinių apie Lietuvos istoriją ir, antrą, apie Lietuvos politiką. Šias užklausas jis apjungia vienoje paieškoje. Pirmoje paieškos eilutėje vardininko linksnyje reiktų įvesti [Lietuva](#) ir pasirinkti požymį „Įrašo žodis“, o antroje – [istorija OR politika](#) ir taip pat pasirinkti požymį „Įrašo žodis“. Paieškos rezultatuose bus visi bibliotekoje esantys šaltiniai apie Lietuvos istoriją ir politiką.

NOT (liet. *ne*) – labai retai naudojamas loginis jungtukas, mažinantis paieškos rezultatų kiekį. Paieškos eilutėje šiuo loginiu jungtuku dažniausiai jungiami 2 reikšminiai žodžiai ar frazės, paskutinis iš kurių turi siauresnę prasmę. Išplėstoje paieškoje, esant 2 ar daugiau paieškos eilučių, jos kartais gali būti jungiamos šiuo loginiu jungtuku.

Studentas paprastos paieškos būdu MRU bibliotekos elektroniniame kataloge ieško informacijos šaltinių apie Lietuvą, bet ne apie jos istoriją. Tai reiškia, kad jam reikia šaltinių apie Lietuvą įvairiais aspektais, išskyrus istorinį aspektą. Paieškos lauke vardininko linksnyje reiktų įvesti [Lietuva NOT istorija](#) ir pasirinkti požymį „Įrašo žodis“. Paieškos rezultatuose bus visi bibliotekoje esantys šaltiniai apie Lietuvą, išskyrus šaltinius apie Lietuvos istoriją. Kitas labai populiarus pavyzdys iliustruoja atvejį, kai tas pats žodis turi 2 ar daugiau reikšmių. Tarkime, kad mus domina JAGUAR markės automobiliai. Google paieškos lauke reiktų įvesti [Jaguar NOT animal](#).

Užklauso formulavimas

Specialieji užklauso formulavimo simboliai

Simbolis		Naudojimas	Pavyzdys
Kabutės	„“	Naudojamos tikslios frazės paieškai. Paieškos rezultatai su tik pavieniais frazę sudarančiais žodžiais nebus pateikiami.	<i>„socialinės technologijos“</i>
Žvaigždutė	*	Naudojama įvairioms žodžio pabaigos formoms ir linksniams rasti.	<i>vadyb* = vadyba, vadybą vadybininkas, vadybininkai (ir kt. linksniai)</i>
Klaustukas	?	Naudojami vienos nežinomos raidės pakeitimui ir kitų žodžio prasmių atskleidimui.	<i>ba?as = badas, bakas,</i>
Šauktukas	!		<i>balas, baras, basas, batas</i>
Grotelės	#		<i>vag!s = vagis, vagys</i>
Pliusas	+	Naudojamas panašiai kaip ir loginis jungtukas AND – mažina paieškos rezultatų kiekį.	<i>+Lietuva +istorija</i>
Minusas	-	Naudojamas panašiai kaip ir loginis jungtukas NOT – mažina paieškos rezultatų kiekį.	<i>Lietuva -istorija</i>
Skliausteliai	()	Naudojami sudėtinės paieškos eiliškumui nustatyti ir išvengti netikslumams.	<i>(Lietuva AND (istorija OR politika)) NOT religija</i>

Informacijos šaltinių paieška

Paieškos kriterijai:

1. Įrašo žodis
2. Dokumento antraštė
3. Autoriaus pavardė
4. ISBN, ISSN, ISMN, DOI
5. Leidėjas
6. Išleidimo vieta
7. Serija
8. Saugojimo vietos šifras
9. kt.

https://vb.mruni.eu/discovery/search?vid=370LABT_MRU:MRU&lang=lt&mode=advanced

Mokslinių tyrimų asistentas BETA Paieška bibliotekoje Žurnalų paieška Paieška duomenų bazėse Paieška rodyklėse Pagalba ...

PAIEŠKOS POŽYMIS <https://vb.mruni.eu/>

Ieškoti:

☒ Visi bibliotekos ištekliai ☐ Bibliotekos katalogas ☐ Mokslo publikacijos (MRU PDB)

☐ Baigiamieji darbai ir disertacijos (MRU ETD) ☐ Institucinė talpykla MRU CRIS ☐ Duomenų bazės

☐ Lietuvos standartizacijos departamento standartai (LST) ☐ Lietuvos akademiniai ištekliai

Paieškos filtrai

Bet kur įrašė

Antraštė

Autorius/rengėjas

Tema

ISSN

Įveskite paieškos žodžius

Įveskite paieškos žodžius

ŠALTINTI

Šaltinio tipas

Viskas

Kalba

Bet kuri kalba

Pradžios data:

Diena Mėnesis Pradžios

Pabaigos data:

Diena Mėnesis Pabaigos

→ Bet kur įrašė su žodžiais Įveskite paieškos žodžius IR Bet kur įrašė su žodžiais Įveskite paieškos žodžius IEŠKOTI

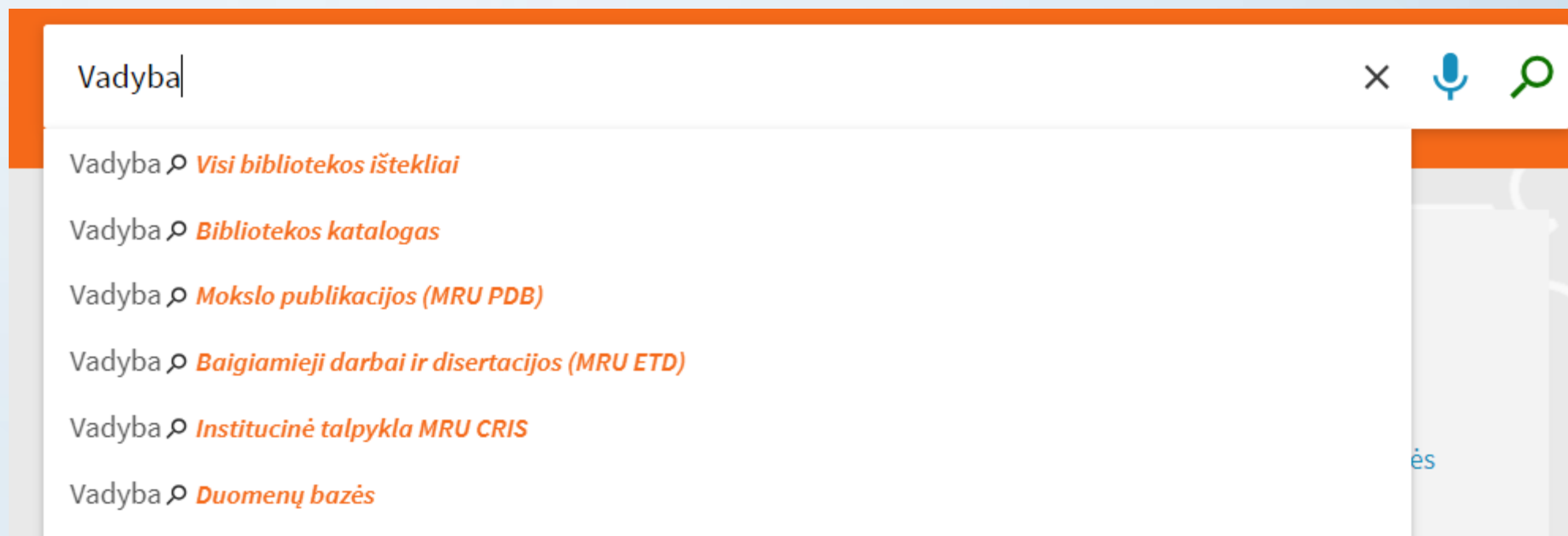
Informacijos šaltinių paieška

Paprasta paieška

(angl. *easy search, simple search, basic search*)

- Nesudėtinga naudotis, į paieškos langelį įrašomi reikiami reikšminiai žodžiai.
- Gaunama daug paieškos rezultatų – to išvengti padeda tinkamai parinkti loginiai jungtukai arba specialieji užklausos formulavimo simboliai.

Informacijos šaltinių paieška

Išplėstinė paieška (angl. *advanced search*)

- Užklausiai formuluoti naudojami keli paieškos laukai.
- Padeda susiaurinti paiešką ir gauti tikslesnius paieškos rezultatus.
- Galima lanksčiai parinkti kriterijus kaip turėtų būti vykdoma reikšminių žodžių paieška.

PAIEŠKOS POŽYMIS

Ieškoti:

☒ Visi bibliotekos ištekliai

☐ Bibliotekos katalogas

☐ Mokslo publikacijos (MRU PDB)

☐ Baigiamieji darbai ir disertacijos (MRU ETD)

☐ Institucinė talpykla MRU CRIS

☐ Duomenų bazės

☐ Lietuvos standartizacijos departamento standartai (LST)

☐ Lietuvos akademiniai ištekliai

Paieškos filtrai

Bet kur įrašė

su žodžiais

Vadyba

ARBA

Bet kur įrašė

su žodžiais

management

+ PRIDĖTI NAUJĄ EILUTĘ

ŠALINTI

Šaltinio tipas

Viskas

Kalba

Bet kuri kalba

Pradžios data:

01 01 2020

Pabaigos data:

01 01 2025

➔ Bet kur įrašė su žodžiais Vadyba

➔ ARBA Bet kur įrašė su žodžiais management

IEŠKOTI

Informacijos šaltinių paieška

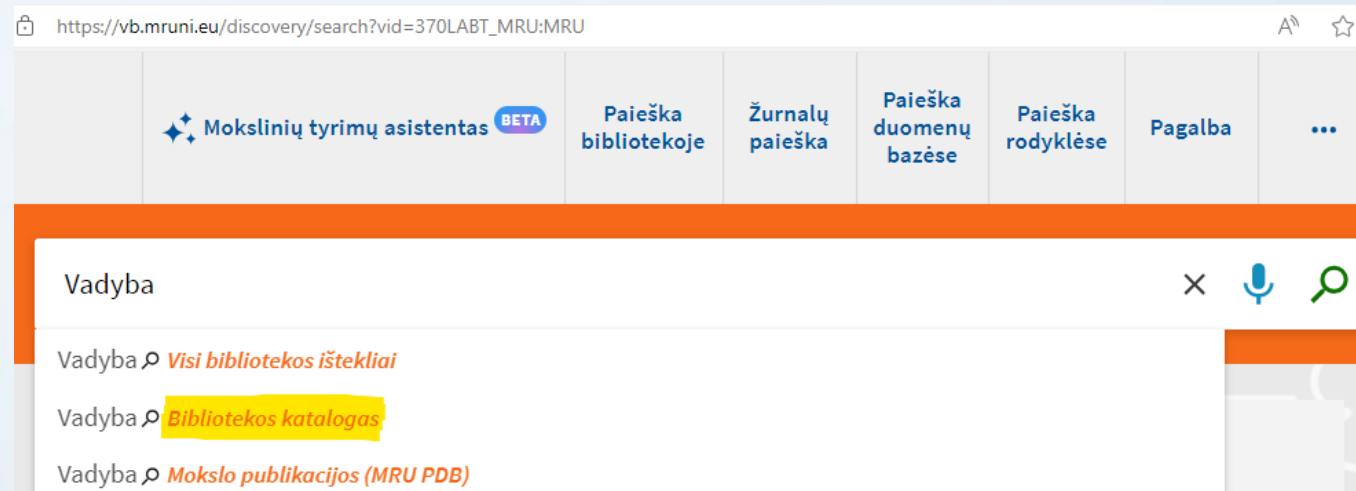
Naršant (angl. *browse*)

- Galima peržiūrėti įvairius sąrašus pagal temą ar kitus kriterijus.
- Naršoma nuo platesnių temų iki siauresnio rezultato (pvz., žurnalo pavadinimo).
- Naudinga tada, kai tiksliai nežinome, kokios informacijos reikia, arba norime susipažinti su dominančia tema.

Browse publications by subject				Browse publications by title						
Physical Sciences and Engineering	Life Sciences	Health Sciences	Social Sciences and Humanities	A	B	C	D	E	F	G
Chemical Engineering	Agricultural and Biological Sciences	Medicine and Dentistry	Arts and Humanities	H	I	J	K	L	M	N
Chemistry	Biochemistry, Genetics and Molecular Biology	Nursing and Health Professions	Business, Management and Accounting	O	P	Q	R	S	T	U
Computer Science	Environmental Science	Pharmacology, Toxicology and Pharmaceutical Science	Decision Sciences	V	W	X	Y	Z	0-9	
Earth and Planetary Sciences	Immunology and Microbiology	Veterinary Science and Veterinary Medicine	Economics, Econometrics and Finance	Browse all titles						
Energy	Neuroscience		Psychology							
Engineering			Social Sciences							
Materials Science										
Mathematics										
Physics and Astronomy										

MRU mokslinės informacijos ištekliai

1. Atlikite paiešką. **MRU virtuali biblioteka:** <https://vb.mruni.eu/>

2. Įsidėmėkite leidinio saugojimo vietą (*leidinių į namus išdavimo vieta, skaitykla, saugykla*).
3. Užsirašykite leidinio šifrą.
4. Pagal šifrą susiraskite knygą lentynoje (*lentynose knygos sudėtos tokiu eiliškumu: LT kalba, EN kalba, RU kalba*).

MRU mokslinės informacijos ištekliai

MRU prenumeruojamos duomenų bazės

MRU biblioteka prenumeruoja daug viso teksto ir bibliografinių duomenų bazių užsienio kalbomis įvairiomis temomis. Jose rasite mokslo žurnalų straipsnius, elektronines knygas, teisės aktus ir teismų praktiką, statistinę informaciją.

Duomenų bazėmis naudotis gali tik MRU bendruomenės nariai iš Universiteto kompiuterių tinklo arba nuotoliniu būdu per [EZproxy](#) sistemą.

Kur rasti MRU prenumeruojamas duomenų bazes?
<https://www.mruni.eu/biblioteka/duomenu-bazes/>

MRU mokslinės informacijos ištekliai

MRU prenumeruojamos duomenų bazės

Svarbu:

- straipsnius iš duomenų bazių galima parsisiųsti, spausdinti, siųsti e. paštu,
- e. knygas duomenų bazėse galima skaityti online, parsisiųsti jas skaitymui offline (*skirtingose DB skaitymo sąlygos gali skirtis*),
- MRU biblioteka prenumeruoja tik tam tikras duomenų bazės kolekcijas – paieška atliekama visoje duomenų bazės dokumentų aibėje, bet ne visi rasti dokumentai bus prieinami full-text formatu.

Kur rasti MRU prenumeruojamas duomenų bases?
<https://www.mruni.eu/biblioteka/duomenu-bazes/>

MRU mokslinės informacijos ištekliai

MRU institucinė talpykla

MRU mokslo valdymo sistema (CRIS)

- Virš 33 000 dokumentų.
- Knygos (vadovėliai ir monografijos), mokslo straipsniai, mokslinių konferencijų medžiaga, disertacijos, magistro baigiamieji darbai, projektai, MRU mokslininkų profiliai ir kt.
- Atlikite paiešką arba naršykite kolekcijose.

Kur rasti MRU institucinę talpyklą?
<https://cris.mruni.eu/cris/home>

eLABa - Lietuvos akademinė elektroninė biblioteka

Paieška 1 langelio principu:

- **Lietuvos akademinių bibliotekų elektroniniuose kataloguose** – knygos, moksliniai žurnalai, daktaro disertacijos, CD ir kiti leidiniai, saugomi MRU ir kitų Lietuvos aukštojo mokslo įstaigų bibliotekose. Pasirinkite reikiamą išteklių.
- **Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos eLABa talpykloje:**
 - ✓ MRU ir kitų Lietuvos aukštojo mokslo įstaigų mokslininkų publikacijos (*moksliniai straipsniai, knygos, konferencijų pranešimai*)
 - ✓ Lietuvos aukštojo mokslo įstaigose ginti baigiamieji darbai: bakalauro, magistro, daktaro disertacijos ir jų santraukos (*skiriasi prieigos prie darbų peržiūros teisės*).
- **Kituose Lietuvos ir užsienio atviroseiuose ištekliuose.**

eLABa - Lietuvos akademinė elektroninė biblioteka

Norėdami ieškoti mokslinių straipsnių ir baigiamųjų darbų:

1. Pasirinkite išplėstinę paiešką.
2. Pasirinkite paieškos išteklį:

Ieškoti:

- ☐ Lietuvos nemokami ištekliai (BK, eLABa PDB, eLABa ETD, LST, LDB, LiDA, LIBISJC, KIT)
- ☐ Pagrindiniai Lietuvos akademinių institucijų katalogai (BK)
- ☒ Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos talpykla (eLABa PDB, eLABa ETD) ←
- ☐ Lietuvos disertacijos ir baigiamieji darbai (eLABa ETD)
- ☐ Lietuvos akademinių institucijų mokslo / meno publikacijos (eLABa PDB)
- ☐ Lietuvos standartizacijos departamento standartai (LST) ☐ Duomenų bazė „Lituanistika“ (LDB)
- ☐ Lietuvos humanitarinių ir socialinių mokslų duomenų archyvas (LiDA) ☐ LIBIS jungtinis katalogas (LIBISJC)

3. Atlikite paiešką įvesdami raktinius žodžius ir nurodydami paieškos požymius.

LNB ištekliai

LNB – Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

<http://www.lnb.lt>

Ištekliai:

- [iBiblioteka](#) (jungtinis katalogas)
- [E. paveldas](#) (Lietuvos kultūros paveldo portalas)
- [Europeana](#) (Europos kultūros paveldo portalas)
- Duomenų bazės: [Lietuvos](#), [užsienio](#)
- ir kt.

PRIVALOMASIS
EGZEMPLIORIUS

Prenumeruojamos duomenų bazės virtualiems vartotojams

Ar žinote?

Nacionalinė biblioteka skaitytojams siūlo paslaugą – prisiregistravus su skaitytojo pažymėjimo numeriu naršyti Nacionalinės bibliotekos prenumeruojamose užsienio duomenų bazėse ne bibliotekoje.

Daugiau informacijos čia:

<https://www.lnb.lt/istekliai/duomenu-bazes/uzsienio/prenumeruojamos-duomenu-bazes-virtualiems-vartotojams>

Atvirosios prieigos leidyba

Atvirosios prieigos žurnalai

Atvira prieiga prie mokslinių žurnalų straipsnių.

DOAJ

Open Access Journals

PLoS

PubMedCentral

Hindawi

Kur rasti atvirosios prieigos žurnalus?
<https://teminiaiistekliai.mruni.eu/subjects/>

Atvirosios prieigos leidyba

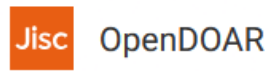
Atvirosios prieigos talpyklos

Atvira prieiga prie straipsnių, knygų, konferencijų pranešimų, bakalauro ir magistro darbų, daktaro disertacijų ir dar nepublikuotų darbų.

DOAB (angl. Directory of Open Access Books)

<https://www.doabooks.org/>

OpenDOAR

<https://opendoar.ac.uk/>

ROAR

<http://roar.eprints.org>

OAster (angl. Union catalog of digital resources)

<http://oaister.worldcat.org/advancedsearch>

Kur rasti atvirosios prieigos talpyklas?
<https://teminiaiistekliai.mruni.eu/subjects/>

Atvirosios prieigos leidyba

Atvirosios prieigos talpyklos

Keletas užsienio universitetuose apgintų baigiamųjų darbų atviros prieigos išteklių:

Open Access
Theses and Dissertations

Kur rasti atvirosios prieigos talpyklas?
<https://teminiaiistekliai.mruni.eu/subjects/>

Mokslinės informacijos paieškos sistemos

Google

Užklausa „teisės istorija“ – apie 12 000 rezultatų

Google Scholar

Užklausa „teisės istorija“ – apie 1 410 rezultatų

Mokslinės informacijos paieškos sistemos

Rasite daug – prieinama bus tik dalis!

[Google Mokslinčius](#)

[Google Books](#)

[Google Patents](#)

[Worldwidescience](#)

[CrossRef Metadata Search](#)

[BASE](#)

Kur ir į ką galėčiau kreiptis pagalbos įvairiais klausimais?

- [MRU bibliotekos tinklalapis](#)
- Informacinis stalas - bibliotekoje budintys darbuotojai
(tel.: +370 5 271 4599, el. paštas biblioteka@mruni.eu)
- „Asmeninis“ bibliotekininkas – [teminis bibliotekininkas](#)
- [Klauskite](#) ir [siūlykite](#) per užklauso formą bibliotekos tinklalapyje

MRU teminiai bibliotekininkai

Mokymai

Konsultacijos

Kitos įvairios paslaugos

Kreipkitės į savo fakulteto
[teminį bibliotekininką](#)

Alisa Gladysheva

Viešojo valdymo ir verslo fakultetas

+370 5 271 4726

alisa.glad@mruni.eu

Indrė Karčiauskaitė

Žmogaus ir visuomenės studijų
fakultetas

+370 5 271 4726

indre.karciauskaite@mruni.eu

Albertas Olechnovičius

Teisės mokykla

+370 5 271 4726

olex@mruni.eu

Benita Sušinskaitė

Viešojo saugumo akademija

+370 37 28 1405

benita@mruni.eu

Laima Vaičiūnienė

Sūduvos akademija

+370 658 00308

lai.vaic@mruni.eu

Mokymai

Kviečiame prisijungti prie nuolat rengiamų bibliotekos nuotolinių [mokymų](#) (čia taip rasite įkeltas mokymų pateiktis ir vaizdo įrašus):

- ✓ Kaip rasti informacijos rašto darbui?
- ✓ Akademinis raštingumas
- ✓ Zotero - citavimui ir literatūros sąrašų sudarymui
- ✓ Kaip parengti geras pateiktis baigiamojo darbo gynimui?
- ✓ ir kt.

Galite užsakyti

- Teminio bibliotekininko konsultaciją:
 - ✓ nuotolinę teminio bibliotekininko konsultaciją per *MS Teams*,
 - ✓ kreipkitės į savo fakulteto [teminį bibliotekininką](#) el. paštu arba telefonu (05) 271 4726.
- Informacijos paieškos [strategiją](#).
- Sutarus su dėstytoju pakviesti teminį bibliotekininką į paskaitą.

Visos MRU bibliotekos teikiamos paslaugos:
<https://www.mruni.eu/paslaugos/>

Bibliografinės informacijos tvarkymo programos **ZOTERO** ir *Mendeley*

zotero

<http://www.zotero.org>

<https://www.mendeley.com/>

- ✓ Nemokamos
- ✓ Rastos informacijos bibliografinių duomenų išsaugojimas
- ✓ Citavimas, perfrazavimas, referavimas - nuorodos į naudotą šaltinį pateikimas rašto darbe
- ✓ Bibliografinio/literatūros sąrašo sudarymas
- ✓ Citavimo stilių įvairovė (APA, Chicago ir kt.)

Kaip teisingai pateikti nuorodą į naudotą šaltinį ir sudaryti bibliografinį/literatūros sąrašą?

Vadovaukitės savo fakulteto kursinių, bakalauro ir magistro darbų rengimo ir gynimo metodiniais nurodymais!

Nuorodos į naudotą šaltinį pateikimo ir bibliografinio/literatūros sąrašo sudarymo stilių pavyzdžiai:

APA

Chicago

Jūsų klausimai?

Sekite mus:

